

Được UNESCO công nhận năm 1999

Di sản văn hoá; Tiêu chí số : 2, 5.

Đô thị - Thị trấn cổ Hội An nằm ở hạ lưu sông Thu Bồn, cách thành phố Đà Nẵng 30km về phía Đông Nam.

Phía Đông Đô thị cổ Hội An nằm ở vị trí biên Đông qua cửa Đãi. Phía Nam giáp huyện Duy Xuyên, phía Tây giáp huyện Điện Bàn. Vào các thế kỷ trước, Hội An còn thông thương với Đà Nẵng bằng con sông Cù Cù. Thông qua sông Thu Bồn, Đô thị cổ Hội An nằm với Kinh đô Trà Kiệu, với khu thị trấn Mỹ Sơn ở thượng lưu, và thông qua các đường sông, đường bộ, nối với núi rừng giàu lâm sản miền Tây, cũng như với Kinh đô Phú Xuân - Huế ở phía Bắc và các Dinh trấn phía Nam. Hội An là giữa vùng đường bộ giàu có cửa sông Quảng và giữa mặt nước trí tuệ mở giao thông thuận lợi với các thế kỷ trước trong nước và với hàng hải quốc tế.

Thị trấn cổ Hội An hình thành trong khoảng thế kỷ 15-16, thịnh đạt trong thế kỷ 17-18, những trầm tích đó rất lâu (từ thế kỷ 2 SCN trở về trước), vùng đất Hội An đã nằm trong địa bàn phân bố của văn hoá tiền Sa Huỳnh - đất Sa Huỳnh và còn là một cộng đồng thị trấn yêu cầu Champa (từ thế kỷ 2 đến thế kỷ 15). Cửa Đãi Chiêm, Cù Lao Chàm cùng nhiều di tích văn hoá Champa càng được phát hiện trong thời gian gần đây đã chứng minh về giai đoạn tiền đồ trong lịch sử phát triển của đô thị - Thị trấn cổ Hội An. Trong thời thời nhứt, được biết trong nửa đầu thế kỷ 17, Hội An là trung tâm mở đầu cho nền nhứt cửa Đãi Trong và cửa nước Đãi Viêt, là

mặt trong những thế kỷ sau mở cửa vùng biển Đông nam á. Trung tâm hoạt động cửa thị trường là vùng biển cửa sông cùng phố chợ buôn bán nằm trên bờ biển Bắc sông Thu Bồn, nay là vùng nội thị của Thị xã Hội An gồm các phường Minh An, Sơn Phong, Cẩm Phô. Những phố phường thị trường lúc đó còn mở rộng ra cả hai bên bờ Bắc, bờ Nam dòng sông bao gồm những nơi neo đậu tàu thuyền như đầm Trà Nhiêu, Trung Phụng, Trà Quế... Cửa sông Hàn ở phía Bắc và có thể coi đó chính là các vị trí cửa Đô thị - Thị trường của Hội An. Phía trên sông Thu Bồn là Dinh trấn Thanh Chiêm của Quảng Nam, nơi các tàu thuyền ngoại quốc mua bán hoạt động buôn bán ở Hội An phải đi trình báo, là các thủ tục hải quan. Có thể hình dung Đô thị Hội An với không gian hoạt động rộng lớn như vậy.

Như vậy vào vị trí địa lý thuận lợi nên hàng hoá từ biển đổ về Thị trường của Hội An. Rồi rồi chính thị trường của này, hàng hoá trong nước với những sản phẩm nội địa như tơ, lụa, gốm, sứ, trầm hương, yến sào... đổ về thuyền buôn các nước chuyên đi đến nhiều nước Đông á, Nam á, Đông nam á và một số nước phương Tây. Hàng hoá nước ngoài cũng từ Hội An đổ về các kho bãi miền đất nước. Hội An là cửa ngõ của Đàng Trong - Việt Nam thông thương với thế giới bên ngoài. Tàu thuyền của Nhật Bản, Trung Quốc, các nước vùng biển Đông nam á như Thái Lan Philippin, Indonesia, Malaysia, Ấn Độ... và một số nước Châu Âu như Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, Hà Lan, Anh, Pháp... hàng năm cập bến mở hội chợ từ 4 đến 6 tháng liên. Nhiều kiều dân nước ngoài, nhất là người Hoa, người Nhật đã đổ về Chúa Nguyễn cho phép lập phố phường cửa hàng buôn bán, được sống theo phong tục riêng. Thế kỷ 17, Hội An có “phố Nhật”, “phố Khách”, có thể nói điếm Hà lan... và đó là một trung tâm giao lưu kinh tế rộng lớn, một Đô thị - Thị trường của có tầm cỡ quốc tế. Đó cũng là một quá trình mở cửa một thời kỳ đầu của mở cửa trong bối cảnh phát triển của hệ thống buôn bán với khu vực và thế giới. Trong thời kỳ này, Hội An còn là trung tâm giao lưu văn hoá Đông - Tây, là một trong những cái nôi chính hình thành chợ Quốc ngữ, là trung tâm truyền bá đạo Thiên chúa, đạo Phật ở Đàng Trong.

~~Đô thị cũ Hội An~~